

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 25 april 2017 met nummer RvVb/A/1617/0800
in de zaak met rolnummer RvVb/1415/0410/A/0394

Verzoekende partij	de heer Paul RUELENS vertegenwoordigd door advocaat Nele ANSOMS met woonplaatskeuze op het kantoor te 2018 Antwerpen, Mechelsesteenweg 27
Verwerende partij	DE GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR van het departement RUIMTE VLAANDEREN, afdeling Antwerpen vertegenwoordigd door advocaten Willem SLOSSE en Stijn BRUSSELMANS met woonplaatskeuze op het kantoor te 2018 Antwerpen, Mechelsesteenweg 64 bus 201
Tussenkomenende partij	de gemeente WIJNEGEM , vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen vertegenwoordigd door advocaat Christophe COEN met woonplaatskeuze op het kantoor te 2018 Antwerpen, Mechelsesteenweg 210a

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 13 maart 2015 de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 27 januari 2015 .

De verwerende partij heeft aan de tussenkomenende partij een stedenbouwkundige vergunning verleend voor de regularisatie van het herlokaliseren van parkeerplaatsen op de percelen gelegen te 2110 Wijnegem, Turnhoutsebaan 422, met als kadastrale omschrijving afdeling A, sectie B, nummers 186H, 192D, 193B, 193C, 194E en 194F.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De tussenkomenende partij verzoekt met een aangetekende brief van 28 mei 2015 om in de procedure tot vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de Raad laat de tussenkomenende partij met een beschikking van 29 juni 2015 toe in de debatten.

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De tussenkomende partij dient een schriftelijke uiteenzetting in. De verzoekende partij dient een wederantwoordnota in. De verwerende partij dient geen laatste nota in. De tussenkomende partij dient een laatste schriftelijke uiteenzetting in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 14 maart 2017.

Advocaat Nele ANSOMS voert het woord voor de verzoekende partij.

Advocaat Stijn BRUSSELMANS voert het woord voor de verwerende partij.

Advocaat Simon DE BUYSER *loco* advocaat Christophe COEN voert het woord voor de tussenkomende partij.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

De tussenkomende partij dient in 2012 een eerste (gelijkaardige) aanvraag in bij de verwerende partij, die op 22 mei 2012 een vergunning onder voorwaarden verleent. Na vernietigingsberoep van de huidige verzoekende partij vernietigt de Raad deze beslissing op 12 november 2013 met arrestnummer A/2013/0655.

De tussenkomende partij dient op 18 september 2014 bij de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar opnieuw een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“de regularisatie voor het herlokalisieren van parkeerplaatsen”* op de percelen gelegen te 2110 Wijnegem, Turnhoutsebaan 422, met als kadastrale omschrijving afdeling A, sectie B, nummers 186H, 192D, 193B, 193C, 194E en 194F.

De percelen liggen volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan ‘Antwerpen’, vastgesteld met koninklijk besluit van 3 oktober 1979 in parkgebied.

De percelen liggen ook binnen de grenzen van het bijzonder plan van aanleg, ‘Park’ goedgekeurd op 29 maart 2000, in een zone voor parkgebied – open park.

De percelen liggen ook binnen de grenzen van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, ‘Afbakening van het grootstedelijk gebied Antwerpen’, goedgekeurd op 19 september 2009.

De percelen liggen ook binnen het bij koninklijk besluit van 23 december 1972 beschermde landschap “Omgeving Jan Vlemincktoeren” en binnen het gezichtsveld van het beschermd monument “Oorlogsmonument te Wijnegem” (13 december 2011).

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 13 oktober 2014 tot en met 13 november 2014, wordt één bezwaarschrift ingediend, ondertekend door 11 bewoners.

Het Agentschap Natuur en Bos adviseert op 13 oktober 2014 gunstig.

De Dienst Integraal Waterbeleid van de provincie Antwerpen adviseert op 21 november 2014 voorwaardelijk gunstig.

Het Agentschap Onroerend Erfgoed adviseert op 12 november 2014 gunstig.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Wijnegem adviseert op 5 december 2014 gunstig.

De verwerende partij verleent op 27 januari 2015 een stedenbouwkundige vergunning. De verwerende partij beslist:

“ ...

STEDENBOUWKUNDIGE BASISGEGEVENS UIT DE PLANNEN VAN AANLEG/RUIMTELIJKE UITVOERINGSPLANNEN

(...)

Overeenstemming met dit plan

De aanvraag is principieel in strijd met het geldend voorschrift want een parking op deze locatie is niet duidelijk omschreven in het BPA.

Omwille van de goede ruimtelijke ordening is hier toch een afwijking mogelijk.

Afwijkingen van stedenbouwkundige voorschriften

Artikel 4.4.7 §2 en het bijhorend uitvoeringsbesluit van 5/5/2000 (...) Via een projectvergadering kan voor werken in het kader van algemeen belang worden beslist om gemotiveerd af te wijken van de stedenbouwkundige voorschriften.

(...)

HET OPENBAAR ONDERZOEK

(...)

Na onderzoek van de bezwaren en opmerkingen worden volgende standpunten hieromtrent ingenomen: Het gaat om zeventig parkeerplaatsen welke worden gebruikt in functie van het park en haar taverne, als gelegenheidsparking bij markten en begrafenis en wellicht in mindere mate ter ondersteuning van de commerciële activiteiten langs de Turnhoutsebaan.

Vrees voor aantasting van het gebruiksgenot van de bewoners, omwille van de te verwachten mobiliteitsimpact op de Pastorijlaan. De huidige parkeermogelijkheden bevinden zich tussen de bomen van een erg waardevolle dreef. Deze dreef biedt toegang tot het park en in functie van een optimale beleving van het park is het wenselijk dat gemotoriseerd verkeer hier zoveel mogelijk wordt geweerd. De beleidspiste die de gemeente voorstelt is het creëren van een gebundelde landschappelijk geïntegreerde parking naast de dreef zodat deze dreef optimaal haar functie van recreatieve langzaam verkeersas kan vervullen. Het is wel zo dat voor de toegang tot de parking deze dreef wordt gekruist. Dit impliceert ook dat de Pasorijstraat van een doodlopende straat voor gemotoriseerd verkeer, opnieuw een straat met doorgaand verkeer wordt, zij het enkel in een richting. Hoewel niet de meest optimale oplossing, valt de door de

gemeente gemaakte afweging hier te begrijpen. Het voorstel van de gemeente resulteert in een zo min mogelijke impact voor de omliggende woonwijken en de parkdreef en een maximale spreiding inzake de verkeersafwikkeling (enkel de uitrit gebeurt langs de Pastorijlaan). Deze aanvraag is een compromis waarbij geen enkele partij het voor haar meest optimale scenario heeft bereikt, maar anderzijds de mogelijk nadelige effecten voor alle betrokken partijen tot een minimum zijn herleid.

- o De gemeente geeft in haar begeleidende nota aan dat ze maatregelen heeft genomen om er voor te zorgen dat enkel de uitgang van de parking via de Pastorijstraat zal gebeuren. Bij de beoordeling van een vergunningsaanvraag mag bovendien niet een mogelijk misbruik het uitgangspunt zijn. Hiervoor bestaat handhaving van de vergunde situatie. Hoewel de handhaving van de bedoelde circulatie niet van stedenbouwkundige aard is, kan wel worden vastgesteld dat de gemeente er alles aan doet om de gewenste circulatiebeweging te realiseren.*
- o De vrees dat de parkeerroute als sluiptide voor de Turnhoutsebaan (N12) zal fungeren is onterecht. De Turnhoutsebaan heeft in essentie een verzamelende functie, het doorgaande verkeer wordt immers rond het centrum via de Houtlaan geleid. Er zijn voldoende vertragende elementen op de parkeerroute zodat deze nooit een snellere of meer comfortabele route kan vormen. De parkeerroute functioneert bovendien slechts in een richting. Indien wordt vastgesteld dat de- parking met haar toegangswegen toch oneigenlijk wordt gebruikt, is het aan de gemeente om hiertegen maatregelen te nemen.*

HISTORIEK

Deze aanvraag werd reeds eerder ingediend. Deze vergunning werd echter vernietigd door de Raad voor Vergunningbetwistingen op basis van een gebrekkige motivering van •VCRO art. 4.4.6. Op 27/3/2014 werd, in uitvoering van art. 4.4.7 §2 een projectvergadering gehouden, waarbij alle adviesinstanties hun eerdere advies handhaafden.

(...)

MER screening

Voor de parking diende geen mobiliteitseffectenrapport (MOBER) te worden opgesteld (slechts 70pp, blijft onder de drempel van 200pp). In het geheel zijn er geen significante milieu-effecten te verwachten.

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

Deze beoordeling — als uitvoering van art. 1.1.4 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening gericht op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling en met oog voor de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen - houdt rekening met de volgende criteria als uitvoering van art. 4.3.1. van de codex:

De aanvraag is vanuit ruimtelijk oogpunt inpasbaar in de omgeving. De draagkracht van de omgeving wordt niet overschreden, ook niet op vlak van mobiliteit. De bestaande juridische toestand voldoet echter niet: Daarom werd een beroep gedaan op VCRO art. 4.4.7 §2. Dit leidde tot. een projectvergadering waarbij alle adviesinstanties hun eerdere advies handhaafden. De schaal van de aanvraag is verenigbaar met de omgeving en houdt een verbetering ten opzichte van de vroegere situatie van parkeren in de dreef. Het agentschap Onroerend Erfgoed geeft een machtiging voor de werken in dit beschermd landschap.

...

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

VI. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN

A. Eerste en derde middel

Standpunt van de partijen

1.

In het eerste en derde middel wordt de schending ingeroepen van artikel 4.4.7 §2 VCRO, *juncto* artikel 2 §3, lid 1, 3 en 4 van het Besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, § 2, en artikel 4.7.1, § 2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (verv. BVR 24 juli 2009, art. 1) en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester, alsook de schending van artikel 4.7.26 §4, 1° VCRO, artikel 4.3.1 §1 VCRO, het gewestplan Antwerpen, artikel 14 van het KB van 28 december 1972 houdende de inrichting en de toepassing van de gewestplannen en de ontwerp-gewestplannen, artikel 7 en 14 van het BPA-Park, artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 houdende de formele motivering van bestuurshandelingen, alsook van het zorgvuldigheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

1.1.

De verzoekende partij stelt bij de bespreking van het eerste middel dat de parking niet op de voorziene plaats zoals bepaald in het BPA Park is opgericht en dat de parking evenmin op de locatie is opgericht zoals voorzien in het bosbeheerplan van 2004. Volgens de verzoekende partij kan een vergunning slechts verleend worden indien op rechtsgeldige wijze wordt afgeweken van de geldende voorschriften, wat volgens haar in casu niet het geval is.

De verzoekende partij leidt uit de opmaak van de bestreden beslissing af dat deze tot stand is gekomen met toepassing van artikel 3, §3 van het voormeld besluit van 5 mei 2000. Nochtans kan van dit artikel slechts gebruik gemaakt worden indien hier door de aanvrager gemotiveerd wordt om gevraagd. De verzoekende partij stelt dat in het dossier beschikbaar tijdens het openbaar onderzoek zulk gemotiveerd verzoek niet aanwezig was. Zelfs al zou een dergelijk gemotiveerd verzoek wel aanwezig zijn geweest, dan nog wettigt dit de bestreden beslissing niet. Dit verzoek had volgens de verzoekende partij immers ter inzage moeten liggen tijdens het openbaar onderzoek. Het feit dat dit niet het geval was, heeft de verzoekende partij ervan weerhouden zich

op een nuttige wijze te informeren en bezwaren te formuleren in het kader van het openbaar onderzoek.

1.2.

De verzoekende partij stelt in de bespreking van het derde middel dat uit lid 3 en 4 van artikel 2, §3 van voormeld besluit van 5 mei 2000 volgt dat een schriftelijke neerslag van de beslissing bij de vergunningsaanvraag moet gevoegd worden waarbij de vergunningverlenende overheid nagaat of de handelingen de grenzen van het ruimtelijk functioneren van het gebied en de omliggende gebieden niet overschrijdt, hierbij rekening houdend met de aard en omvang van het project en het ruimtelijk bereik van de effecten van de handelingen. Deze afzonderlijke beslissing, nadat een projectvergadering is gehouden, is echter niet terug te vinden in het dossier dat ter inzage lag bij het openbaar onderzoek. In dit dossier is slechts terug te vinden dat een projectvergadering zou zijn georganiseerd en dat de betrokken instanties hun advies hebben bevestigd. De verzoekende partij geeft aan dat zulks niet kan aanzien worden als een verwijzing, laat staan een bespreking van de bedoelde voorafgaande beslissing. Volgens de verzoekende partij dient de voorafgaande beslissing te voldoen aan de bepalingen van artikel 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 en had deze beslissing mee in de beoordeling van de aanvraag dienen betrokken te worden. Derhalve is de bestreden beslissing onwettig.

2.

2.1.

De verwerende partij geeft bij de bespreking van het eerste middel aan dat, voorafgaand aan het indienen van de vergunningsaanvraag, de tussenkomende partij een schrijven aan haar heeft gericht met de vraag tot toepassing van artikel 4.4.7 §2 VCRO en de organisatie van een projectvergadering met verschillende actoren. Deze projectvergadering heeft plaatsgevonden op 27 maart 2014. De uitkomst van deze vergadering was positief. Alle actoren waren van mening dat er toepassing kon worden gemaakt van artikel 4.4.7 §2 VCRO en bevestigden hun gunstige adviezen die zij eerder hadden afgeleverd in het kader van de vorige vergunningsprocedure. In zoverre de verzoekende partij dan ook aangeeft dat er geen sprake is van een gemotiveerd verzoek vanwege de aanvrager faalt dit middel naar recht.

Verder geeft de verwerende partij aan dat het document *“toelichtende nota bij de bouwaanvraag van de parking Wijnegemhof”* een specifiek onderdeel *“verslag projectvergadering 27 maart 2014”* bevat. In dit onderdeel werd de brief gevoegd van de verwerende partij naar de aanvrager met daarin de uitkomst van de projectvergadering, alsook een document opgemaakt door de stedenbouwkundig ambtenaar van de gemeente Wijnegem dat kadert binnen de projectvergadering. De verwerende partij stelt dat de verzoekende partij niet in alle redelijkheid kan voorhouden dat zij aan de hand van alle documenten aanwezig in het dossier ter inzage tijdens het openbaar onderzoek niet kon opmaken dat om de toepassing van artikel 4.4.7 §2 VCRO werd verzocht.

2.2.

De verwerende partij benadrukt bij de bespreking van het derde middel dat aan haar een verzoek werd gericht tot toepassing van artikel 4.4.7 §2 VCRO en dat eveneens een projectvergadering heeft plaatsgevonden. Op deze projectvergadering werden diverse actoren uitgenodigd, waarbij alle actoren hun eerdere gunstige adviezen hebben bevestigd en hun goedkeuring hebben gehecht aan het document *“projectvergadering”* dat op 3 februari 2014 werd opgemaakt door de

stedenbouwkundig ambtenaar van de tussenkomen de partij. Verder stelt de verwerende partij dat haar schrijven van 9 april 2014 met daarin het verslag van de projectvergadering moet aanzien worden als beslissing in de zin van artikel 3, §3, vierde lid van het besluit van 5 mei 2000 en dat het document “*projectvergadering*” opgemaakt op 3 februari 2014 als integraal deel moet beschouwd worden van deze beslissing. Aldus blijkt uit deze beslissing volgens de verwerende partij dat zowel de ligging van het terrein, de ruimtelijke, structurele alsook de financiële uitwerking van het project werd besproken. Ook de meerwaarden die het project creëert op sociaal, economisch, ruimtelijk en milieuvlak werden besproken. De verwerende partij besluit door te stellen dat deze beslissing deel uitmaakt van het aanvraagdossier omdat het onderdeel is van de “*toelichtende nota bij de bouw aanvraag van de parking Wijnegemhof*”.

3.

3.1.

De tussenkomen de partij geeft in haar schriftelijke uiteenzetting aan dat het eerste middel uitgaat van een verkeerde premisse. De afwijking steunt volgens de tussenkomen de partij overeenkomstig artikel 4.4.7 §2 VCRO niet op artikel 3, §3 van het besluit van 5 mei 2000, maar op artikel 3, §1 van voormeld besluit. De toegestane afwijking werd volgens de tussenkomen de partij correct verleend overeenkomstig artikel 3 §1, 10° van het besluit van 5 mei 2000. De vergunde handeling betreft immers een handeling van algemeen belang uit een goedgekeurd bosbeheerplan. Het “*Uitgebreid bosbeheersplan, Park Wijnegemhof te Wijnegem*” voorziet immers als beheersdoelstelling en als beheersmaatregel net in de verplaatsing van de parking in de Kastanjedreef naar dit aanpalende grasland waarop de parkings thans zijn vergund. Het grasland waarop de parking werd vergund is “*bestand 9*” uit het bosbeheerplan.

De tussenkomen de partij citeert verder uit het bosbeheerplan en besluit dat de verplaatsing van de parking in de Kastanjedreef naar het grasland ontegensprekelijk een handeling betreft die binnen het goedgekeurde bosbeheerplan werd aangeduid als handeling van algemeen belang. De tussenkomen de partij benadrukt dat de oppervlakte 0,2914 ha betreft en niet de maximumoppervlakte van 2 ha overschrijdt. Verder stelt zij dat het BPA Park had vooropgesteld dat de locatie van de parking in het bosbeheerplan moest vastgelegd worden. Zij verwijst hiervoor naar artikel 14 van dit BPA. In de bestreden beslissing wordt ook verwezen naar het parkbeheersplan en besluit dat de door verzoekende partij aangehaalde bepalingen geenszins zijn geschonden.

3.2.

De tussenkomen de partij wijst bij de bespreking van het derde middel ook hier op het feit dat wordt uitgegaan van een verkeerde premisse, immers is gebruik gemaakt van het artikel 3, §1, 10° van het besluit van 5 mei 2000 en niet van artikel 3, §3 van dit besluit. De tussenkomen de partij geeft nog aan dat in het kader van een bosbeheerplan de toetsing en beoordeling van de handelingen reeds werden doorgevoerd en deze zelfs naar voor geschoven worden als beleids- en beheersmaatregel, waardoor art. 3, §1 van het besluit van 5 mei 2000 terecht voorziet dat de beperkte impact van de handelingen moet verondersteld worden en deze toetsing bijgevolg niet meer moet overgedaan worden bij de concrete vergunningverlening.

4.

4.1.

De verzoekende partij stelt bij de bespreking van het eerste middel in haar wederantwoordnota dat het stuk 16 van de verwerende partij bezwaarlijk als een gemotiveerd verzoek tot afwijking kan aanzien worden. De verzoekende partij stelt dat in dergelijk verzoek moet aangegeven worden waarom de werken een afwijking rechtvaardigen en concreet moet aangetoond worden dat de werken een ruimtelijke beperkte impact zullen hebben. Indien wordt aangenomen dat dit verzoek wel voldoet aan de bepalingen, dan nog is dit document niet voorgelegd in het openbaar onderzoek. Aangezien dit stuk een relevant stuk in de procedure betreft zorgt de afwezigheid ervan in het dossier ter inzage voor het openbaar onderzoek voor een uitholling van de doelstellingen van het openbaar onderzoek.

Voorts stelt de verzoekende partij dat de zienswijze van tussenkomende partij, met name dat niet artikel 3, §3 van het besluit van 5 mei 2000, maar wel artikel 3, §1 van dit besluit van toepassing is op de aanvraag enigszins verwonderlijk is. Deze argumentatie wordt niet bevestigd door de verwerende partij. Daarnaast blijkt uit het stuk 16 van het administratief dossier dat de tussenkomende partij zelf in haar verzoek verwijst naar artikel 3, §3. De verzoekende partij concludeert dat bij de behandeling van het dossier wel degelijk gebruik gemaakt werd van artikel 3, §3 van voormeld besluit en niet van artikel 3, §1. Derhalve gaat de verzoekende partij inhoudelijk niet in op de vraag of überhaupt toepassing gemaakt kon worden van artikel 3, §1 van het besluit van 5 mei 2000.

4.2.

De verzoekende partij herbevestigt bij de bespreking van het derde middel dat de bestreden beslissing wel degelijk is gebaseerd op artikel 3, §3 van het besluit van 5 mei 2000 en dat een document, opgesteld door de aanvrager, onmogelijk kan gelijkgeschakeld worden met een beslissing van de vergunningverlenende overheid. Verder kan de brief van 9 april 2014 geenszins aanzien worden als een beslissing waarin concreet beoordeeld wordt of de grenzen van het ruimtelijk functioneren van het gebied en de omliggende gebieden wordt beoordeeld.

5.

De verwerende partij voegt geen laatste nota toe.

6.

6.1.

De tussenkomende partij stelt bij de bespreking van het eerste middel in haar laatste schriftelijke uiteenzetting dat uit de antwoordnota van de verwerende partij geenszins blijkt dat de vergunningsbeslissing haar grondslag zou vinden in artikel 3, §3 van het besluit van 5 mei 2000. Zij stelt dat uit de documenten van het openbaar onderzoek wel degelijk kon afgeleid worden dat om de toepassing van artikel 4.4.7 §2 VCRO werd verzocht, dat de beslissing van de projectvergadering over de aanvraag tot afwijking voorlag in het kader van het openbaar onderzoek en dat hierin dan ook geen schendingen kunnen ontwaard worden.

Ten slotte stelt de tussenkomende partij nog dat het feit dat een projectvergadering werd georganiseerd niet kan doen besluiten dat enkel nog toepassing mag gemaakt worden van artikel 3, §3 van het voormeld besluit van 5 mei 2000. De bestreden beslissing kan wel degelijk correct steunen op artikel 3, §1, 10°. Verder herbevestigt de tussenkomende partij nog dat artikel 3, §3 van het besluit niet vereist dat de gemotiveerde aanvraag tot afwijking bij de vergunningsaanvraag wordt gevoegd.

6.2.

De tussenkomen de partij herbevestigt bij het derde middel haar eerdere betoog in haar laatste schriftelijke uiteenzetting.

Beoordeling door de Raad

1.

Uit het BPA “Park” blijkt dat de exacte situering van de parkeerruimte wordt vastgelegd in het (bos)beheerplan, hetgeen in casu ook is gebeurd. De parking is duidelijk voorzien in “bestand 9” van het bosbeheerplan, hetgeen op Kaart 5 “Bestandenkaart” wordt aangeduid op de locatie waar de parking op heden is ingeplant. Voor zover de inplanting van de parking op de betreffende locatie wordt betwist, mist het middelonderdeel feitelijke grondslag.

2.

De tussenkomen de partij stelt onterecht dat bij het verlenen van de bestreden beslissing gebruik is gemaakt van artikel 3, §1, 10° van het betreffende besluit. Deze bepaling stelt:

“10° de handelingen die binnen goedgekeurde natuurinrichtingsprojecten, goedgekeurde bosbeheerplannen of goedgekeurde landinrichtingsprojecten aangeduid worden als handelingen van algemeen belang, voor zover de totale grondoppervlakte van deze handelingen niet groter is dan 2 ha;”

Uit de bestreden beslissing blijkt nergens dat de vergunning gebaseerd is op artikel 3, §1, 10° van het besluit van 5 mei 2000. In de bestreden beslissing wordt onder het punt “Afwijkingen van stedenbouwkundige voorschriften” slechts het volgende gesteld:

“Art. 4.4.7 §2 en het bijhorend uitvoeringsbesluit van 5/5/2000 (...). Via een projectvergadering kan voor werken in het kader van het algemeen belang worden beslist om gemotiveerd af te wijken van de stedenbouwkundige voorschriften.”

Hieruit leidt de verzoekende partij terecht af dat de verwerende partij toepassing maakt van artikel 3, §3 van het vermeld besluit.

3.

Om op correcte wijze gebruik te maken van de bepalingen vervat in artikel 4.4.7 §2 VCRO en artikel 3, §3 van het uitvoeringsbesluit van 5 mei 2000 dient een vaste chronologie nageleefd te worden. Deze artikelen stellen het volgende:

Artikel 4.4.7 §2 VCRO:

“§ 2. In een vergunning voor handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, mag worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften en verkavelingsvoorschriften. Handelingen van algemeen belang kunnen een ruimtelijk beperkte impact hebben vanwege hun aard of omvang, of omdat ze slechts een wijziging of uitbreiding van bestaande of geplande infrastructuur of voorzieningen tot gevolg hebben.

De Vlaamse Regering bepaalt welke handelingen van algemeen belang onder het toepassingsgebied van het eerste lid vallen. Ze kan ook de regels bepalen op basis waarvan kan worden beslist dat niet door haar opgesomde handelingen toch onder het toepassingsgebied van het eerste lid vallen.

Deze paragraaf verleent nimmer vrijstelling van de toepassing van de bepalingen inzake de milieueffectrapportage over projecten, opgenomen in hoofdstuk III van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.”

Artikel 3, §3 besluit van 5 mei 2000:

“§ 3. Op gemotiveerd verzoek van de aanvrager kan de bevoegde overheid, vermeld in artikel 15 en 52 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, vaststellen dat een handeling van algemeen belang die niet in paragraaf 1 of 2 is vermeld,, een ruimtelijk beperkte impact als vermeld in artikel 4.4.7, § 2, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening heeft.

Deze handelingen mogen niet worden uitgevoerd in een ruimtelijk kwetsbaar gebied tenzij deze handelingen gelet op hun aard, ligging en oppervlakte geen significante impact hebben op het ruimtelijk kwetsbaar gebied.

Die bevoegde overheid, vermeld in het eerste lid, beoordeelt concreet of de handelingen de grenzen van het ruimtelijk functioneren van het gebied en de omliggende gebieden niet overschrijden, aan de hand van de aard en omvang van het project, en het ruimtelijk bereik van de effecten van de handelingen.

De bevoegde overheid, vermeld in het eerste lid, oordeelt en beslist daarover nadat een projectvergadering werd gehouden en voor de vergunningsaanvraag werd ingediend. Het document waaruit die beslissing blijkt, wordt bij de vergunningsaanvraag gevoegd.”

Uit het Verslag aan de Vlaamse Regering van het uitvoeringsbesluit van 5 mei 2000 kan volgende chronologie afgeleid worden:

- (i) Op gemotiveerde vraag van de aanvrager kan de verwerende partij oordelen dat geen planningsinitiatief vereist is, maar dat de afwijkingsbepalingen kunnen worden ingeroepen.

Uit stuk 16 van het administratief dossier blijkt dat deze vraag werd gericht aan de verwerende partij, in dit stuk staat het volgende te lezen:

“ ...

Met dit schrijven vraagt het gemeentebestuur van Wijnegem aan de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar om toepassing te maken van artikel 4.4.7 §2 – Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

In toepassing van artikel 3 §3 van het uitvoeringsbesluit (...) wordt gevraagd aan het vergunningverlenende bestuursorgaan om een projectvergadering te houden alvorens een nieuwe vergunningsaanvraag wordt ingediend.

...”

In tegenstelling tot wat de verzoekende partij in haar eerste middel voorhoudt, moet dit verzoek zelf geen deel uitmaken van de stukken die gevoegd moeten worden bij het aanvraagdossier.

- (ii) Om met voldoende kennis van zaken te oordelen over de vraag gesteld in (i), wordt in artikel 3,§3 voorzien in een voorafgaande projectvergadering. Op deze projectvergadering geven de adviesinstanties hun standpunt over de vraag en zal de verwerende partij, op basis van deze standpunten, finaal beslissen of de handelingen vergund kunnen worden met toepassing van de afwijkmogelijkheid. Deze beoordeling gebeurt voorafgaand aan de vergunningsaanvraag, zodat het standpunt over de toepassing van dit besluit mee in procedure gaat. De beslissing wordt steeds genomen op grond van een concrete beoordeling, waarin wordt nagegaan of de handelingen de grenzen van het ruimtelijk functioneren van het gebied en de omliggende gebieden niet overschrijden en dit aan de hand van de aard en omvang van het project het ruimtelijk bereik van de effecten van de handelingen. Het document waaruit deze beslissing blijkt wordt bij de vergunningsaanvraag gevoegd.

Het stuk 15 uit het administratief dossier bevat een schrijven met als titel “*verslag projectvergadering bijzonder*” waarbij het volgende gesteld wordt:

“ ...

Voor de situering van het dossier verwijs ik naar de bijgevoegde projectnota opgemaakt door de gemeente Wijnegem.

Kort samengevat is het doel van de projectvergadering het bereiken van een consensus over het toepassen van artikel 4.4.7 §2 van de Vlaamse codex ruimtelijke ordening, dit voor het regulariseren van een eerder verleende vergunning voor het herlokaliseren van parkeerplaatsen uit een parkdreef naar een geclusterde, landschappelijk geïntegreerde parking. (...)

Alle aanwezigen handhaven hun eerdere advies. Speciale aandacht wordt door Peter Berghmans en Dirk Schoofs gevraagd voor de circulatie van de parking. Momenteel gebeurt deze zowel via de Turnhoutsebaan/Molendreef als dwars over de dreef naar de Pastorijlaan. De gemeente engageert zich om de mogelijkheid te onderzoeken om de circulatie te bundelen langs de Molendreef.

Gelieve eventuele opmerkingen binnen de veertien dagen schriftelijk over te maken.

...”

De verwerende partij stelt dat dit schrijven als een verslag van de projectvergadering dient te worden beschouwd en dat dit verslag, samen met het document “*projectvergadering*” opgesteld door de gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaar van de tussenkomende partij als een voorafgaande beslissing dient te worden beschouwd. Terecht merkt de verzoekende partij in haar wederantwoordnota op dat deze zienswijze bezwaarlijk kan worden gevolgd. Inderdaad blijkt uit het stuk 15 geenszins dat de verwerende partij een eigen onderzoek en een eigen standpunt heeft gevormd op basis van de adviezen van de gecontacteerde instanties. De verwijzing naar een document opgesteld door de tussenkomende partij, stellende dat dit document als onderdeel van

de voorafgaande (voorlopige) beslissing dient te worden beschouwd, druist geheel in tegen de geest van artikel 3, §3 van het betreffende besluit. Krachtens artikel 3, §3 van het besluit van 5 mei 2000 dient de vergunningverlenende overheid, in casu de verwerende partij, zich, voorafgaand aan de vergunningsaanvraag, uit te spreken over de potentiële toepasbaarheid van artikel 4.4.7, §2 VCRO, hetgeen een formele uitspraak impliceert van de verwerende partij over de vraag of het aangevraagde project al dan niet beschouwd kan worden als een handeling van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact heeft.

Hoewel het verslag van de projectvergadering, als onderdeel van de toelichtende nota, gevoegd werd bij het aanvraagdossier, voert de verzoekende partij terecht aan dat haar rechten inzake het openbaar onderzoek zijn geschonden. De formaliteit van het openbaar onderzoek is een substantiële pleegvorm. Het openbaar onderzoek biedt de mogelijkheid aan belanghebbenden om bezwaren en opmerkingen mee te delen aan de vergunningverlenende overheid, die daardoor over de nodige inlichtingen en gegevens kan beschikken om met kennis van zaken te oordelen. Evenwel dient het dossier dat ter inzage ligt tijdens het openbaar onderzoek volledig te zijn. In casu is dit niet het geval, gelet op het ontbreken van een gemotiveerde formele beslissing van de verwerende partij waarin standpunt wordt ingenomen over de mogelijkheid tot toepassing van artikel 4.4.7 §2 VCRO.

Het eerste en derde middel zijn in de aangegeven mate gegrond.

B. Vierde middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij voert in een vierde middel de schending aan van artikel 2, §6 en §7 van het Besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage *juncto* rubriek 10, b van bijlage 3 bij dit besluit, de schending van artikel 4.7.26/1 VCRO, alsmede van de uitdrukkelijke motiveringsverplichting vervat in artikel 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en van het zorgvuldigheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

De verzoekende partij geeft aan dat voor de aanvraag een mer-screeningsnota moest opgemaakt worden. Volgens de verzoekende partij valt de aanvraag onder rubriek 10b van bijlage III van voormeld besluit. De screeningsnota die door de tussenkomende partij werd opgesteld is volgens de verzoekende partij manifest onvoldoende. Er had minstens een mobiliteitstoets moeten gebeuren, alsook hadden de effecten op het ruimtelijke kwetsbaar gebied moeten beoordeeld worden. Daarnaast doorkruist het project ook een beschermde laan/dreef. De verzoekende partij merkt verder op dat de screeningsnota in het kader van een regularisatieaanvraag wordt opgesteld, waardoor de feitelijke effecten reeds in de screening hadden kunnen opgenomen worden. Gelet op de gebrekkige opstelling van de screeningsnota, had de verwerende partij de aanvraag onvolledig moeten verklaren. De enige afweging die in de bestreden beslissing is terug te vinden is evenzeer onvoldoende en kan volgens de verzoekende partij niet als een concrete beoordeling van de milieueffecten worden aanzien.

2.

De verwerende partij stelt dat de Vlaamse regering geen verplichting opgelegd heeft voor de opmaak van de mer-screeningsnota en dat gebruik mag worden gemaakt van een nota “vrije stijl”, hetgeen is gebeurd. De verwerende partij stelt dat in deze nota duidelijk wordt aangegeven dat er voor de parking geen mobiliteitseffectenrapport moet worden opgesteld omdat het gaat om minder dan 200 parkeerplaatsen en dat ook verduidelijkt wordt dat het aangevraagde qua natuurwaarden, veiligheid en verkeersafwikkeling een verbetering inhoudt ten opzichte van de vorige toestand. Verder geeft deze screening ook aan dat de beeldkwaliteit van de monumentale as zou hersteld worden. Finaal wordt in de mer-screeningsnota besloten dat er geen aanzienlijke milieueffecten zijn. De verwerende partij heeft de screeningsnota bestudeerd en sloot zich aan bij de bevindingen van dit document. Met een korte doch afdoende motivering besluit zij dat er geen significante impact zal zijn op het parkgebied.

3.

De tussenkomende partij stelt in haar schriftelijke uiteenzetting dat de verzoekende partij de inhoud van de nota niet betwist maar zich louter beperkt tot de stelling dat een mobiliteitstoets had moeten doorgevoerd worden en dat de impact op de Kastanjedreef in de nota moest beoordeeld of besproken worden. De tussenkomende partij stelt dat een screeningsnota geen milieueffectenrapport is en dat deze nota geen volledige effectenbeschrijving moet bevatten, maar moet screenen of er al dan niet sprake kan zijn van aanzienlijke milieueffecten. De nota beschrijft een verbetering van de veiligheid en verkeersafwikkeling ten opzichte van de vroegere toestand alsook van het herstel van de beeldkwaliteit van de monumentale dreef. Volgens de tussenkomende partij is de inhoud van de screeningnota correct en in overeenstemming met de beschikbare gegevens zoals het bosbeheerplan en de verschillende uitgebrachte adviezen zowel in het kader van voorliggende vergunningsbeslissing als in het kader van de eerder verleende, doch vernietigde, vergunningsbeslissing. De tussenkomende partij besluit door te stellen dat de verzoekende partij geenszins aannemelijk maakt dat de effectenbeschrijving in het kader van de screening niet overeenstemt met de werkelijke effecten, zodat niet kan besloten worden tot een schending van de materiële motiveringsverplichting.

4.

De verzoekende partij benadrukt in haar wederantwoordnota dat, indien de enkele motivering dat geen MOBER moest opgemaakt worden, dat het aangevraagde een verbetering inhoudt van de bestaande toestand en dat er geen aanzienlijke milieueffecten zijn, volstaat om te kunnen spreken over een afdoende mer-screening en een afdoende beoordeling van de milieueffecten door de vergunningverlenende overheid, geen van beide verplichtingen in de vergunningsprocedure nog enig nut hebben. Verder verwijst zij naar haar uiteenzetting in haar verzoekschrift.

5.

De verwerende partij voegt geen laatste nota toe.

6.

De tussenkomende partij benadrukt in haar laatste schriftelijke uiteenzetting nogmaals dat de verzoekende partij geen enkel begin van bewijs levert dat de inhoud in de mer-screening foutief zou zijn. Laat staan dat de verzoekende partij aannemelijk maakt dat er redenen zouden zijn die hadden moeten leiden tot de conclusie dat wel een MER-rapport moest worden opgesteld.

Aangezien werd vastgesteld dat geen aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn, was in de vergunningsbeslissing dan ook geen uitgebreidere motivering vereist. Verder verwijst zij naar wat is uiteengezet in haar schriftelijke uiteenzetting.

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partij stelt in essentie dat de verwerende partij op basis van een gebrekkige project-m.e.r.-screeningsnota en een juridisch verkeerde besluitvorming tot het besluit is gekomen dat geen project-MER dient te worden opgemaakt.

2.

Artikel 4.7.26/1, §1 VCRO, zoals gewijzigd bij decreet van 23 maart 2012 houdende wijziging van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, luidt als volgt:

*“§ 1. Als de vergunningsaanvraag een project-m.e.r.-screeningsnota als vermeld in artikel 4.3.3, § 2, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, omvat, onderzoekt het vergunningverlenende bestuursorgaan of zijn gemachtigde, die nota en neemt een beslissing of er een milieueffectrapport over het project moet worden opgesteld.
...”*

Bijlage III bij het MER-besluit bevat de categorieën van projecten waarvoor overeenkomstig artikel 4.3.2, §2bis en §3bis van het DABM een project-MER of een project-m.e.r.-screeningsnota moet worden opgesteld. Rubriek 10b van deze bijlage III heeft betrekking op “*stadsontwikkelingsprojecten, met inbegrip van de bouw van winkelcentra en parkeerterreinen (projecten die niet onder bijlage II vallen)*”.

3.

De verwerende partij stelt in de bestreden beslissing in de paragraaf omtrent de MER-toets het volgende:

“MER screening

Voor de parking diende geen mobiliteitseffectenrapport (MOBER) te worden opgesteld (slechts 70pp, blijft onder de drempel van 200pp). In het geheel zijn er geen significante milieu-effecten te verwachten.”

De verwerende partij geeft in haar antwoordnota aan dat zij de bij de aanvraag gevoegde project-m.e.r.-screeningsnota heeft bestudeerd en zich in de bestreden beslissing aansluit bij de bevindingen in dit document.

De vergunningsaanvraag die heeft geleid tot de bestreden beslissing omvat inderdaad een “MER-screening” “vrije stijl”, waarin wordt aangegeven dat het project voorkomt op de lijst gevoegd als bijlage II van de Europese Richtlijn 85/339/EEG. Het is op basis van artikel 4.7.26/1 VCRO een onderdeel van het onderzoek naar de volledigheid van een aanvraag om de project-m.e.r.-

screeningsnota te onderzoeken, na te gaan of er zich mogelijke (aanzienlijke) milieueffecten manifesteren en slechts wanneer dit niet het geval is, te besluiten dat geen project-MER dient te worden opgemaakt. De verwerende partij dient te onderzoeken of de project-m.e.r.-screeningsnota op een correcte wijze is opgemaakt en of mogelijke cumulatieve effecten reeds in rekening werden genomen. In tegenstelling tot wat de tussenkomende partij voorhoudt is het niet aan de verzoekende partij om de mogelijke milieu-impact van het voorgestelde project aan te tonen, of om de impact van de herlocalisatie van de parking te analyseren. Het is aan de verwerende partij om op basis van een correcte feitenvinding, een zorgvuldig onderzoek van alle aspecten van de aanvraag, en rekening houdend met alle voorliggende gegevens en adviezen tot een beslissing te komen. Essentieel bij de beoordeling of een aangevraagd project van bijlage III van het MER-besluit aanzienlijke gevolgen kan hebben voor het milieu en een project-MER redelijkerwijze geen nieuwe of bijkomende gegevens over aanzienlijke milieueffecten kan bevatten, is het toetsen van het concrete aangevraagd project aan de criteria van bijlage II DABM. De bepaling die daartoe verplicht is precies de remediëring van de Vlaamse regelgeving aan het arrest van het Hof van Justitie van 24 maart 2011. Uit de bestreden beslissing blijkt niet dat er een toetsing is uitgevoerd aan de criteria van bijlage II DABM.

Door louter te stellen dat geen mobiliteitseffectenrapport dient te worden opgesteld en dat geen significante milieu-effecten zijn te verwachten zonder dat blijkt dat de verwerende partij de project-m.e.r.-screeningsnota aan een eigen onderzoek heeft onderworpen, dient te worden besloten dat de m.e.r.-toets in de bestreden beslissing op een onzorgvuldige wijze tot stand is gekomen.

Het middel is gegrond.

C. Tweede middel

Het tweede middel dient niet meer te worden onderzocht, daar het niet tot een ruimere vernietiging kan leiden.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van de gemeente WIJNEGEM is ontvankelijk.
2. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 27 januari 2015, waarbij aan de tussenkomende partij de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor de regularisatie voor het herlokalisieren van parkeerplaatsen op de percelen gelegen te 2110 Wijnegem, Turnhoutsebaan 422, met als kadastrale omschrijving afdeling A, sectie B, nummers 186H, 192D, 193B, 193C, 194E en 194F.
3. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over de aanvraag van de tussenkomende partij en dit binnen een termijn van vier maanden te rekenen vanaf de dag na de dag van de betekening van dit arrest.
4. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verwerende partij.
5. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 25 april 2017 door de vierde kamer.

De toegevoegd griffier,

De waarnemend voorzitter van de vierde kamer,

Chana GIELEN

Marc VAN ASCH